

LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO ĮSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos energetikos institutas (toliau – Institutas) yra valstybinis mokslinių tyrimų institutas, viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip valstybės biudžetinė įstaiga ir vykdamas Lietuvos valstybei, visuomenei ir ūkio subjektams svarbius su energetika ir aplinkosauga susijusius ilgalaikius tarptautinio lygio fundamentinius ir taikomuosius tyrimus, eksperimentinę plėtrą.

2. Instituto misija – vykdyti energetikos, termoinžinerijos, matavimo inžinerijos, medžiagotyros ir ekonomikos sričių tyrimus ir kurti inovacines technologijas, vykdyti mokslinius ir taikomuosius tyrimus, dalyvauti studijų procesuose, perkelti taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatus ir atradimus į pramonę ir verslą, konsultuoti valstybės, valdžios, viešąsias, privačias institucijas ir įmones klausimais, susijusiais su Lietuvos darnios energetikos plėtra, aktyviai bendradarbiauti su aukštosiomis mokyklomis rengiant specialistus Lietuvos mokslui ir ūkiui.

3. Instituto steigėja – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

4. Instituto veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54-2140) (toliau – Mokslo ir studijų įstatymas), kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir šiais įstatais.

5. Institutas turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir Instituto pavadinimu, taip pat sąskaitų bankuose.

6. Instituto buveinė – Kaunas, Breslaujos g. 3.

II. INSTITUTO VEIKLOS TIKSLAI, SRITYS IR RŪŠYS

7. Instituto veiklos tikslai:

7.1. vykdyti ilgalaikius tarptautinio lygio fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, eksperimentinės plėtros darbus, kurių reikia darniai Lietuvos energetikos ir kitų Lietuvos ūkio šakų plėtrai ir integracijai į Europos energetikos sistemas ir Europos mokslinių tyrimų erdvę;

7.2. bendradarbiaujant su verslo, valdžios ir visuomenės subjektais, perkelti mokslo žinias į techniškai ir komerciškai naudingus procesus ir įrenginius, užtikrinančius inovacinių energetikos technologijų plėtrą, energetikos objektų ir sistemų ekonomiškumą ir saugumą, energetikos išteklių efektyvų naudojimą ir tausojimą, aplinkos taršos mažinimą ir klimato atšilimo lėtinimą;

7.3. skleisti visuomenėje mokslo žinias, skatinti inovacijomis ir žiniomis grindžiamos Lietuvos ekonomikos kūrimą;

7.4. aktyviai dalyvauti Europos Sąjungos programose ir tarptautiniuose projektuose, plėsti bendradarbiavimą su analogiškais pasaulio mokslinių tyrimų centrais.

8. Instituto mokslinių tyrimų kryptys:

8.1. šiluminės fizikos, dujų ir skysčių dinamikos ir metrologijos tyrimai;

8.2. medžiagų, procesų ir technologijų tyrimai, skirti atsinaujinantiems energijos šaltiniams naudoti, vandenilio energetikai plėtoti, energetikos ištekliams efektyviai naudoti ir aplinkos taršai mažinti;

8.3. branduolinės ir termobranduolinės energetikos, kitų pramonės objektų saugos ir patikimumo tyrimai;

8.4. branduolinių atliekų tvarkymo, taip pat nutraukiant Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimą, metodai;

8.5. energetikos sistemų modeliavimas ir valdymas, energetikos ekonomika.

9. Instituto veiklos sritys – technologijos, fizinių ir socialinių mokslų sričių moksliniai tyrimai ir eksperimentinė veikla.

10. Instituto veiklos rūšys – technikos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai (kodas – 72.19.50) ir su ja susijusi mokslinė, techninė, profesinė ir kita veikla pagrindinei veiklai užtikrinti ir vykdyti (kitos veiklos rūšys) pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 (Žin., 2007, Nr. 119-4877).

III. INSTITUTO TEISĖS IR PAREIGOS

11. Institutas turi teisę:

11.1. vadovaudamasis įstatymais ir kitais teisės aktais, nusistatyti Instituto struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises ir pareigas, darbo apmokėjimo sąlygas, pareigybių reikalavimus, konkursų pareigoms eiti organizavimo ir darbuotojų atestavimo tvarką;

11.2. būti mokslo ir technologijų parkų ir integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) dalyviu;

11.3. atlikdamas savo misiją, bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniais ir juridiniais asmenimis;

11.4. leisti mokslo ir kitą literatūrą, pasirinkti būdus, kaip skelbti savo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus;

11.5. organizuoti mokslines konferencijas, seminarus, parodas ir kitus renginius;

11.6. kartu su universitetais Mokslo ir studijų įstatymo nustatyta tvarka rengti mokslininkus ir padėti rengti specialistus;

11.7. skatinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų naudojimą ūkio srityse;

11.8. atlikti ekspertizes, teikti mokslines konsultacijas ir projektavimo, konsultavimo, techninių tikrinimų ir analizės, profesinio mokymo, leidybos, rinkos tyrimo, kitas paslaugas savo mokslinių tyrimų srityje pagal sutartis su Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniaisiais ir juridiniais asmenimis;

11.9. turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo teisės aktų nustatyta tvarka;

11.10. teisės aktų nustatyta tvarka įgyti kitų teisių.

12. Institutas privalo:

12.1. vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus, skleisti mokslo žinias;

12.2. užtikrinti Instituto bendruomenės narių akademinę laisvę ir teises;

12.3. informuoti steigėją apie mokslinės veiklos kokybės užtikrinimo priemones, finansinę, ūkinę veiklą ir lėšų naudojimą;

12.4. teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti savo ūkinės ir finansinės veiklos apskaitą;

12.5. laiku teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotoms institucijoms oficialią informaciją (statistinius duomenis ir dalykinę informaciją), reikalingą mokslo ir studijų sistemai valdyti ir jos stebėsenai atlikti;

12.6. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoti raštvedybą ir dokumentų tvarkymą, saugojimą, naudojimą ir perdavimą valstybiniais archyvams ar atitinkamiems jų funkcijų ir teisių perėmėjams;

12.7. palaikyti veiklos kokybės vadybos lygmenį akredituotose arba sertifikuotose srityse pagal nustatytuosius reikalavimus ir plėsti šiose srityse teikiamas paslaugas;

12.8. nuolat atlikti mokslo veiklos savianalizę;

12.9. vykdyti kitas teisės aktų nustatytas prievoles.

13. Instituto ir jo darbuotojų teisėms į intelektualinės veiklos rezultatus *mutatis mutandis* taikomos Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio nuostatos.

IV. INSTITUTO ORGANAI IR JŲ KOMPETENCIJA, SKYRIMAS IR ATLEIDIMAS

14. Instituto valdymo organai yra:

14.1. Instituto mokslo taryba (toliau – Mokslo taryba);

14.2. Instituto direktorius.

15. Mokslo taryba atlieka šias funkcijas:

15.1. direktoriaus teikimu svarsto ir tvirtina Instituto struktūrą ir jos pakeitimus, svarsto direktoriaus pateiktus pasiūlymus dėl Instituto įstatų keitimo;

15.2. tvirtina mokslo darbuotojų atestavimo ir konkursų pareigoms eiti organizavimo tvarką;

15.3. svarsto ir tvirtina Instituto mokslinę veiklą reglamentuojančius dokumentus;

15.4. svarsto Instituto direktoriaus pateiktas metines veiklos ataskaitas ir vertina, kaip Institutas įgyvendina savo tikslus;

15.5. svarsto ir teikia direktoriui pasiūlymus dėl Instituto asociacinių ryšių su mokslo ir studijų institucijomis, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės) veiklos, bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis;

15.6. rengia ir teikia direktoriui tvirtinti Akademinės etikos kodeksą;

15.7. direktoriaus teikimu sudaro nuolatinės arba laikinąsias komisijas, susijusias su Instituto mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės) plėtros veiklos koordinavimu ir atitinkamų projektų rengimu.

16. Mokslo taryba sudaroma 5 metams iš Instituto mokslo darbuotojų ir administracijos, taip pat kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, suinteresuotų Instituto tikslų įgyvendinimu, atstovų šių įstatų nustatyta tvarka.

17. Mokslo taryba sudaroma laikantis šių principų:

17.1. Mokslo tarybą sudaro 15 narių, iš kurių ne mažiau kaip 5 nariai yra Institute nedirbantys asmenys;

17.2. rinkimus į Mokslo tarybą skelbia ir organizuoja direktorius pagal jo patvirtintą Mokslo tarybos rinkimų reglamentą. Informacija paskelbiama Instituto ir Lietuvos mokslo tarybos tinklalapiuose ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki rinkimų dienos;

17.3. kandidatuoti į Mokslo tarybos narius gali Instituto mokslo darbuotojai, administracija ir Instituto tikslų įgyvendinimu suinteresuotų kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų atstovai;

17.4. kandidatus kelia Instituto mokslo darbuotojai, administracija ir Instituto tikslų įgyvendinimu suinteresuoti juridiniai asmenys;

17.5. Mokslo tarybos narius renka Instituto mokslo darbuotojai slaptu balsavimu, į balsavimo biuletenius įtraukiami visi iškelti kandidatai.

18. Mokslo taryba tvirtina savo darbo reglamentą. Mokslo tarybos darbui vadovauja Mokslo tarybos pirmininkas, renkamas iš Mokslo tarybos narių slaptu balsavimu paprasta balsų dauguma, dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 Mokslo tarybos narių. Mokslo tarybos pirmininku negali būti renkamas Instituto direktorius. Tas pats asmuo Mokslo tarybos pirmininku gali būti renkamas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Mokslo tarybos pirmininko pavaduotojas ir Mokslo tarybos sekretorius renkami iš Mokslo tarybos pirmininko pasiūlytų kandidatų atviru balsavimu paprasta Mokslo tarybos narių balsų dauguma.

19. Mokslo tarybos posėdžiai yra atviri, darbotvarkė skelbiama iš anksto. Mokslo tarybos posėdžiai teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė visų Mokslo tarybos narių. Mokslo tarybai nutarus, posėdis gali būti uždaras. Direktorius turi teisę dalyvauti visuose Mokslo tarybos posėdžiuose. Mokslo tarybos nariai informuojami apie šaukiamą Mokslo tarybos posėdį ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio. Šaukti posėdį turi teisę Mokslo tarybos pirmininkas, Instituto direktorius arba ne mažiau kaip 1/3 Mokslo tarybos narių. Posėdžiui pirmininkauja Mokslo tarybos pirmininkas, jo nesant – jo pavaduotojas.

20. Direktoriaus teikiamus pasiūlymus klausimais, kuriems pagal šiuos įstatus reikia Mokslo tarybos pritarimo, Mokslo taryba turi teisę atmesti, jeigu daugiau kaip 2/3 visų

Mokslo tarybos narių balsuoja prieš pasiūlymą. Direktorius gali pakartotinai teikti Mokslo tarybai tvirtinti pasiūlymą ne anksčiau kaip po mėnesio nuo svarstymo Mokslo taryboje dienos. Mokslo taryba turi teisę jį atmesti, jeigu ne mažiau kaip 3/4 visų Mokslo tarybos narių dauguma nepritaria pakartotinai teikiamam pasiūlymui. Šiuo atveju direktorius turi teisę pakartoti teikimo procedūrą ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo pakartotinio svarstymo. Jeigu Mokslo taryba neatmeta direktoriaus pasiūlymo pirmiau nurodyta balsų dauguma, Mokslo tarybos pirmininkas turi pasirašyti direktoriaus teikiamą pasiūlymą.

21. Mokslo tarybos nutarimai, išskyrus klausimus, šiuose įstatuose nurodytus kaip svarstomus direktoriaus teikimu, laikomi priimtais, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė visų posėdyje dalyvaujančių Mokslo tarybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas Mokslo tarybos pirmininko balsas.

22. Instituto direktorius yra Instituto vienasmenis valdymo organas, veikia jo vardu ir jam atstovauja. Instituto direktorius viešo konkurso būdu skiriamas į pareigas ir atleidžiamas iš jų Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka. Instituto direktoriaus kadencijos trukmė – 5 metai.

23. Instituto direktoriaus funkcijos:

23.1. užtikrinti, kad Instituto veikla atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymus, šiuos įstatus ir kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus, koordinuoti Mokslo tarybos priimtų sprendimų, numatytų šių įstatų 15 punkte, įgyvendinimą;

23.2. leisti įsakymus, atstovauti Institutui santykiuose su trečiaisiais asmenimis;

23.3. priimti į darbą ir atleisti iš darbo Instituto darbuotojus, skelbti darbuotojų atestavimą ir konkursus pareigoms, skirti asmenis į pareigas, atleisti iš jų;

23.4. nustatyti Instituto darbuotojų darbo užmokestį teisės aktų nustatyta tvarka, skatinti darbuotojus, skirti jiems drausmines nuobaudas, užtikrinti saugias darbo sąlygas;

23.5. teikti Mokslo tarybai svarstyti pasiūlymus dėl pagrindinių Instituto mokslinių veiklos kryptių, šių įstatų keitimo, tvirtinti ir tikslinti Instituto strateginį veiklos planą, Instituto veiklos metines ataskaitas, kitus dokumentus;

23.6. organizuoti Instituto veiklos savianalizę ir prireikus inicijuoti Instituto veiklos ekspertinį vertinimą;

23.7. teikti Švietimo ir mokslo ministerijai pasiūlymus dėl Instituto įstatų keitimo;

23.8. atsakyti už Instituto finansinę veiklą, tinkamą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo;

23.9. tvirtinti Instituto pajamų ir išlaidų sąmatą, jos vykdymo apyskaitą;

23.10. atlikti kitas teisės aktuose įstaigos vadovui nustatytas funkcijas.

24. Dalį savo teisių ir pareigų Instituto direktorius įsakymu gali perduoti savo pavaduotojams ir kitiems Instituto darbuotojams.

25. Institutas nuolat atlieka mokslinės veiklos savianalizę.

26. Institute atliekamų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir kitų šaltinių finansuojamų mokslo darbų rezultatai skelbiami viešai, kiek tai neprieštarauja intelektinės

nuosavybės ir komercinių ar valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

27. Institute sudaroma visuomeninės priežiūros institucija – Instituto priežiūros taryba.

28. Instituto priežiūros taryba sudaroma iš socialinių partnerių, suinteresuotų Instituto vykdomais moksliniais tyrimais ir eksperimentine (socialine) plėtra. Ją sudaro 7 nariai – 3 socialinius partnerius pasiūlo Mokslo taryba, 2 – Lietuvos mokslo taryba, 2 – Švietimo ir mokslo ministerija.

29. Instituto priežiūros tarybos sudėtį tvirtina Instituto direktorius.

30. Instituto priežiūros tarybos funkcijos – svarstyti Instituto veiklos rezultatus ir teikti Instituto direktoriui ir (ar) Švietimo ir mokslo ministerijai pasiūlymus dėl Instituto veiklos gerinimo. Institutas užtikrina Instituto priežiūros tarybai darbo sąlygas ir sudaro galimybę gauti informaciją apie Instituto veiklą, kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

31. Instituto priežiūros taryba renkasi ne rečiau kaip kartą per pusmetį. Pirmame posėdyje Instituto priežiūros taryba išsirenka pirmininką ir pasitvirtina darbo reglamentą.

32. Instituto priežiūros taryba sudaroma ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šių įstatų įsigaliojimo.

V. INSTITUTO DARBUOTOJAI, JŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

33. Instituto darbuotojus sudaro mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai, administracija ir kiti darbuotojai.

34. Mokslo darbuotojų pareigybės yra šios: vyriausiasis mokslo darbuotojas, vyresnysis mokslo darbuotojas, mokslo darbuotojas, jaunesnysis mokslo darbuotojas ir mokslininkas stažuotojas.

35. Instituto mokslo darbuotojų pagrindinė funkcija – vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinę (socialinę) plėtrą pagal Instituto vykdomos mokslinės veiklos kryptis, įgyvendinant Instituto veiklos tikslus.

36. Instituto administracijos sudėtį ir jos darbo reglamentą tvirtina Instituto direktorius.

37. Instituto darbuotojai teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę:

37.1. dalyvauti nagrinėjant ir sprendžiant visus su jų kompetencija, pareigomis ar darbu susijusius klausimus;

37.2. dalyvauti konkursuose mokslinėms programoms vykdyti, mokslo ir studijų fondų paramai gauti ir disponuoti gaunamomis lėšomis;

37.3. dalyvauti konkursuose stažuotėms Lietuvos Respublikoje ir užsienyje;

37.4. gauti iš valstybės institucijų informaciją, kurios reikia jų moksliniam darbui (jeigu ši informacija yra valstybės ar tarnybos paslaptis, ji teikiama ir naudojama teisės aktų nustatyta tvarka);

37.5. dalyvauti svarstant pasiūlymus dėl šių įstatų pakeitimo ir Instituto veiklos plano projekto;

37.6. dalyvauti įvairiose profesinėse sąjungose ir asociacijose, iš jų ir esančiose užsienyje;

37.7. dirbti savarankiškai, telktis į kūrybines grupes;

37.8. savarankiškai skelbti savo mokslinius darbus.

38. Instituto doktorantai naudojami studijuojančiųjų teisėmis, lengvatomis ir socialinėmis garantijomis, numatytomis Mokslo ir studijų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

39. Visiems Instituto darbuotojams garantuojamos visos teisės ir socialinės garantijos, kurias nustato įstatymai ir kiti teisės aktai. Jiems sudaromos darbo sąlygos, atitinkančios darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus.

40. Instituto darbuotojai, susiję su moksline veikla, privalo:

40.1. ugdyti mokslinę kvalifikaciją šiuose įstatuose nurodytose mokslinės veiklos kryptyse;

40.2. laiku ir tinkamai vykdyti mokslinius tyrimus, kitus duotus įpareigojimus ir pavedimus;

40.3. atsakyti už savo tyrimų rezultatų mokslinį objektyvumą ir kokybę;

40.4. skelbti savo mokslinius darbus;

40.5. laikytis akademinės ir profesinės etikos normų;

40.6. atlikti šiuose įstatuose nustatytas pareigas ir funkcijas.

41. Instituto darbuotojai privalo laikytis įstatymų, kitų teisės aktų, šių įstatų ir Instituto darbo tvarkos taisyklių.

42. Už savo pareigų ir funkcijų tinkamą atlikimą Instituto darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

VI. INSTITUTO LĖŠŲ ŠALTINIAI, TURTO IR LĖŠŲ NAUDOJIMAS

43. Institutas jam perduotą valstybės turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja neatlygintinai patikėjimo teise teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

44. Instituto lėšų šaltinius sudaro:

44.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti;

44.2. pajamos, gautos iš mokslinės ir ūkinės veiklos, taip pat už teikiamas paslaugas;

44.3. Lietuvos, užsienio ir tarptautinių fondų ir organizacijų lėšos;

44.4. lėšos, gautos kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas;

44.5. lėšos, gautos už dalyvavimą tarptautinėse mokslinėse programose;

44.6. lėšos, gautos kaip parama pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą (Žin., 1993, Nr. 21-506; 2000, Nr. 61-1818);

44.7. lėšos, gautos už mokslinių tyrimų rezultatų komercinimą;

44.8. kitos teisėtai įgytos lėšos.

45. Visas lėšas Institutas planuoja ir naudoja teisės aktų nustatyta tvarka. Pajamas ir išlaidas Institutas naudoja pagal patvirtintą sąmatą įstatymų nustatyta tvarka.

46. Instituto finansinės veiklos kontrolę vykdo Instituto vidaus audito tarnyba ir įgaliotos valstybės institucijos ir įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka.

VII. ĮSTATŲ KEITIMAS

47. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina Instituto įstatus ir jų pakeitimus.

48. Lietuvos Respublikos Vyriausybei Instituto įstatų pakeitimo projektą teikia Švietimo ir mokslo ministerija teisės aktų nustatyta tvarka.
